

Nr 109

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition om bemyndigande att avstå fast egendom som tillfallit allmänna arvsfonden såsom arv.

(5:e avd.)

I propositionen nr 94 har Kungl. Maj:t under åberopande av utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 28 mars 1969 föreslagit riksdagen att medge Kungl. Maj:t att dels fr. o. m. den 1 juli 1969 tills vidare utan riksdagens samtycke i varje särskilt fall avstå fast egendom som tillfallit allmänna arvsfonden såsom arv och vars taxeringsvärde eller, om sådant värde inte är åsatt, vid särskild uppskattning utränta saluvärde uppgår till högst 50 000 kr., dels överlämna beslutanderätten rörande avstående av fast egendom till kammaradvokatfiskalsämbetet, när fråga är om egendom vars taxeringsvärde eller, om sådant värde inte är åsatt, uppskattningsvärde inte överstiger 10 000 kr.

Allmänna arvsfonden inrättades i samband med att kusiner och avlägsnare släktingar uteslöts från arvsrätt genom lagen den 8 juni 1928 (nr 279) om arv. Enligt 5 kap. 1 § nämnda lag skulle arv efter den som avlidit utan att efterlämna arvsberättigad släkting tillfalla arvsfonden. Denna bestämmelse finns numera i 5 kap. 1 § ärvdabalken (ÄB). Närmare bestämmelser om fonden meddelas i lagen den 8 juni 1928 (nr 281) om allmänna arvsfonden.

Enligt nuvarande bestämmelser om avstående av arv som tillfallit arvsfonden (5 kap. 3 § ärvdabalken) fordras riksdagens samtycke för avstående av såväl lös som fast egendom. Ursprungligen begärdes sådant samtycke i varje särskilt fall. Fr. o. m. budgetåret 1948/49 har Kungl. Maj:t fått riksdagens bemyndigande att utan särskilt samtycke avstå fondens rätt till arv upp till en av riksdagen bestämd värdegräns. Denna var först 10 000 kr. men har successivt höjts till 25 000 kr. Bemyndigandet har som regel gällt en femårsperiod och omfattar numera också danaarv som tillfallit staten.

Det senaste bemyndigandet har lämnats av 1964 års riksdag (prop. 41, SU 32, rskr. 86) och gäller under fem år fr. o. m. budgetåret 1964/65.

Kungl. Maj:t har i propositionen nr 83 föreslagit vissa ändringar i lagstiftningen om allmänna arvsfonden. Denna proposition har hänvisats till lagutskott. Ändringarna innebär bl. a. att riksdagens samtycke till avstående av arv skall krävas bara när det är fråga om fast egendom. Rätten att besluta om avstående av lös egendom skall kunna delegeras från Kungl. Maj:t till kammaradvokatfiskalsämbetet.

I den nu ifrågakommande propositionen nr 94 föreslås Kungl. Maj:t få be-

myndigande att fr. o. m. den 1 juli 1969 tills vidare utan särskilt samtycke av riksdagen avstå fast egendom vars värde uppgår till högst 50 000 kr.

Enligt lagförslaget kan Kungl. Maj:t som nämnts bemyndiga kammaradvokatfiskalsämbetet att besluta om avstående av lös egendom. Denna delegering har förutsatts ske såvitt avser egendom av mindre värde. I anslutning härtill föreslås att riksdagen bemyndigar Kungl. Maj:t att till kammaradvokatfiskalsämbetet delegera beslutanderätten såvitt avser avstående av fast egendom vars värde uppgår till högst 10 000 kr.

Utskottet. Förutnämnda förslag om vissa ändringar i lagstiftningen om allmänna arvsfonden har av första lagutskottet behandlats i dess utlåtande nr 37. Kungl. Maj:ts ändringsförslag, såvitt nu är i fråga, tillstyrks av första lagutskottet.

Kungl. Maj:ts förslag i den nu ifrågavarande propositionen föranleder inte statsutskottet till erinran eller särskilt uttalande.

Utskottet hemställer

att riksdagen medger Kungl. Maj:t

1. att fr. o. m. den 1 juli 1969 tills vidare utan riksdagens samtycke i varje särskilt fall avstå fast egendom som tillfallit allmänna arvsfonden såsom arv och vars taxeringsvärde eller, om sådant värde inte är åsatt, vid särskild uppskattning utränta saluvärde uppgår till högst 50 000 kr.,

2. att överlämna beslutanderätten rörande avstående av fast egendom till kammaradvokatfiskalsämbetet, när fråga är om egendom vars taxeringsvärde eller, om sådant värde inte är åsatt, uppskattningsvärde inte överstiger 10 000 kr.

Stockholm den 13 maj 1969

På statsutskottets vägnar:

BIRGER ANDERSSON

Vid ärendets slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Birger Andersson (s), Fritz Persson (s), Rikard Svensson (s), Axel Andersson (fp), Virgin (m), fru Wallentheim (s), herrar Mårtensson (s), Bertil Petersson (s), Ottosson (m), Bengtson (cp), Herbert Larsson (s), Nyman (fp), Jonsson (s), fru Elvy Olsson (cp) och herr Lindblad (fp) samt

från andra kammaren: herrar Karlsson i Olofström (s), Almgren (s), Mellqvist (s), Eliasson i Sundborn (cp), Gustafson i Göteborg (fp), fru Lewén-Eliasson (s), herrar Nordstrandh (m), Nilsson i Tvärålund (cp), Antonsson (cp), fru Holmberg (s), herrar Blomkvist (s), Jönsson i Arlöv (s), Gustavsson i Ängelholm (s), Lothigiuss (m) och Eriksson i Arvika (fp).